

gacorum

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc. — Manuscrize nu se
retrimite.

INERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de ancluri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schale, Rudolf Mosse, A. Oppel's
Nachfolger; Anton Oppelk, J.
Danneberg, în Budapesta: A. V.
Földesberger, Eckstein, Barnad; în
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmum.

Prețurile inserțiilor: o seriă
garmond pe o colonă 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
seriă 10 cr. séu 90 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LVII.

„Gazeta” țese în fă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șese
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la tôte oficiile
postale din ținru și din afară
și la dd. celestori.

Abonamentul pentru Brașov
la administrațiunea, piața mare,
Tergulul lui Nr. 30 etagiu
1.: pe un an 10 fl., pe șese
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună esemplar 5 cr. v. a.
séu 15 bani. Atâtă abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 77. Brașov, Mercuri, 6 (18) Aprilie 1894.

**Nou abonament
la
„GAZETA TRANSILVANIEI”
Cu 1 Aprilie 1894 st. v.
s'a deschis nou abonament,
la care invităm pe toți amicii și
sprijintorii fălei noastre.**

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 12 fl.
pe șese luni 6 fl.
pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:
pe un an 40 franci
pe șese luni 20 „
pe trei luni 10 „

**Abonamente la numerele cu data
de Duminecă:**

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 2 fl.
pe șese luni 1 fl.

Pentru România și străinătate:
pe un an 8 franci
pe șese luni 4 „

Abonarea se pôte face mai ușor
prin **mandate postale.**

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei”.

Socialismul în Ungaria.
Brașov, 5 Aprilie v.

Pe când bărbații conducători ai
poporului maghiar alergă ziua și
noptea după potcove de cai morți,
dedicându-și întreaga lor activitate
politică, socială, economică și lite-
rară utopiceii idei de maghiarisare,
pe atunci în sinul poporului
dela țără domnesce o nemulțu-
mire generală, care din timp în
timp începe a se manifesta in-
ti'unu mod, ce tinde a sdruncina
din temelii întreaga ordinea socială
de astăzi.

Ne este cunoscut, că încă acum
trei ani în unele localități ale co-
mitatului Bichișu isbucniseră nise

turburări cu caracter socialist, cari
fuseseră împreunate chiar cu vër-
sare de sânge. Prin întrevinerea mi-
liției, turburările au fost supimate
atunci, dér au fost supimate numai
pentru moment, căci nemulțumirea
în sinul populației a rămas, a
crescut și s'a dezvoltat, ér astăzi
începe a se manifesta din nou și încă
în dimensiuni mult mai îngrijtore,
ca acum trei ani.

Foile din Budapesta publică ra-
porturi amănunțite cu privire la miș-
cările socialiste, ce în sinul popo-
rației de pe pusele Ungariei au
început să ia actualmente întinderi
pe cât de mari, pe atât de se-
riose și amenințtore. În Hódmezö-
Vásárhely socialistii și-au înființat
o societate proprie a lor, care deși
nu are statute aprobate, numără
însă la 2975 de membri cu taxe re-
gulate și funcționează în tötă ordi-
nea, avându-și cassa și funcționarii
săi. Poporul este atât de entu-
siasmat pentru ideile socialiste, în-
cât în fă-care di se adună cu su-
tele și miile pe pița acestui orașel,
unde își petrece timpul cetind arti-
culii atitatori ai diarului socialist
„Népszava”. Militia e pusă pe pi-
cior de-a întrevini în orice mo-
ment pentru suprimarea mișcări-
lor, dér această împrejurare nu im-
pedecă nimic pe socialisti de a se
întruni mereu în adunări, unde se
fac planuri și se predică doctrinele
socialiste. Pentru ziua de prima
Maiu este proiectată o adunare so-
cialistă de 20,000 de omeni. Intre
muncitorii este lătită credința, că
chiar și armata ar fi pe partea lor
și astfel se simtă cu atât mai încu-
rajați în ajungerea scopului, care nu
este altul, decât împărțirea ave-
rilor și încă așa, ca fă-căruia să i
se vină cel puțin patru jugere de
pământ.

Aceste porniri se manifestă ad
în mai multe localități din Ungaria.
În Orosháza socialistii au amenin-
țat dările acestea, că vor aprinde

orașul; ei tină continue adunări și
se presentă ca organizați în tötă re-
gula. Din cauza acestor uneltiri so-
cialiste, ministrul de interne Hie-
rouymi a refusat întărirea statute-
lor „Societății populare de lectură
din Oroshaza”, prin ceea ce însă și
mai mult a iritat populația. Tot
astfel stă lucrul în Ciaba, unde
primarul orașenesc s'a plâns în
adunarea municipală, că nu pôte
răbi cu socialistii, cari într-una din
dările acestea l'au luat la gona pe
stradă și au voit să-l bată cu pie-
tri, abia putend să se refugieze
dinaintea lor cu tuga. Apoi în co-
muna Lele din comitatul Cianadu-
lui gendarmeria a confiscat dările
acestea mai multe imprimate socia-
liste, din cari s'a putut constata,
că și aci socialismul a început să
prindă rădăcini.

Vedem așa-dér, că mișcările
socialiste au început să ia în Un-
garia dimensiuni serioase. Ele carac-
terizează nu numai nemulțumirea
popoarației, dér în același timp și
deosebirea cea mare, cu care este
tractată din partea stăpânirii po-
poarației maghiar față cu celelalte
popore din patrie.

Maghiarii de pe pusele Un-
gariei se organizează în reuniuni ne-
aprobate și tină în tötă libertatea
adunări, în cari se propagă doctri-
nele cele mai periculoase pentru or-
dinea socială, și cu tôte acestea lor
nu li-se întemolă nimic, în timp
ce la noi, la Români, chiar și cele
mai nevinovate adunări culturale ale
unor Reuniuni provădute cu statute
în tötă regula, sunt oprite și disol-
vate cu gendarmii. Și încă mai au
apoi foile unguresc cinica cutezanță,
de a ne presenta pe noi, Români,
ca pe un popor de disordine și
răsvrător față cu Maghiarii?

Nu ne este însă scopul de a
tracta cestiunea din punctul acesta
de vedere. Ajunge a sci, că mani-
festările socialiste arătate aci nu sunt
altă-țeva, decât produsul acelor

giugiului și desmierdării, de cari în
töldenna a fost împărțit popo-
rul maghiar pe socotela națiuni-
lor nemaghiare.

Bărbații de stat ai Maghiarilor ar
face mult mai mare serviciu causei,
dēcă în loc de a-și consacia în-
trégă activitatea lor pentru reali-
sarea „ideii de stat maghiar”,
care în faptă însă nu se va realiza
în veci, și-ar întore privirile asu-
pra populației dela țără și ar lu-
cra din sinceră inimă și imparțial
pentru stabilirea unor raporturi
mai drepte în sinul acesteia, așa
ca să nu se pötä imbuiba prea mult
un popor în contul celorlalte.
Actualele mișcări socialiste din Un-
garia sunt o dovadă, că nici im-
buibările nu duc la bun sfirșit.

CRONICA POLITICĂ
— 5 (17) Aprilie.

Diarul sêrbesc „Novo Vreme” din
Semlin, publică la loc de frunte o con-
vocare la adunarea de protestare sêrbescă
contra proiectelor bisericesc politice ale
guvernului. Adunarea se va ține la Car-
lovetă în 19 Aprilie. „Novo Vreme”, după ce
motivează în detaliu necesitatea imperativă
a acestei adunări, care se va compune din
întrega mitropoliă sêrbescă, mai spune, că la
adunare vor lua parte toți episcopii diecesani
în frunte cu patriarhul Brancovic.

O pretensiune veche a democrației li-
berale din Anglia este aprăpe de a se rea-
liza: principiul „unul om, un vot”. Unul
dintre punctele principale ale programului
din Newcastle este reorganizarea dreptului
electoral pe basă modernă, în deosebi
schimbarea înscrierii de până acum a ale-
gătorilor și delăturarea neregularității, că
unul și același cetățen, care plătesce
dări în mai multe cercuri electorale, să
aibă în fă-care cerc drept de alegere.
După cum se anunță din Londra, în una
din ultimele adunări ale camerei, John
Morley a presentat proiectul său asupra
reforme electorale, care propune: o schim-
bare radicală în procederea înscrierii ale-
gătorilor, fixarea tuturor alegerilor pe

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

**O scriere necunoscută a lui Petru
Maior.**

În Nr. 11 din a. tr. ală acestei „Re-
viste” am amintit, că părintele E. Micu
din Bănat, ne-a pus la dispozițiune o
broșură foarte interesantă și cu totul ne-
cunoscută până acum, care aruncă o nouă
lumină asupra persecuțiilor, ce-a tre-
buit să le îndure nemuritorul Petru
Maior.

Ad începem publicarea acestei bro-
șure, rezervându-ne a publica într'un
număr viitor un studiu, în care se vor
lămuri de-amăruntul cauzele persecuții-
lor, la cari au fost espusi Micu, Șincai
și Maior; tot-odată se va lumina originea
și înțelesul acestei broșuri; se va vedea
cine este acel Românu, care a cerut
dela guvern, ca numai decăt să supri-
me istoria pentru începutul Românilor;
asemenea se va arăta cine este cărtitorul,
care defăimase într'o scriere tipărită pe P.
Maior. Petru Maior în răspuns nu amin-

tesce numele acestora, dér le-am putut
constata pe alte căi.

Cu această ocaziune însemnă numai
atâta, că *Răspunsul*, după cum apare,
ar fi făcut de alt-cineva pentru a apăra pe
P. Maior, în realitate însă el e scris
de însuși Petru Maior, după cum vom
arăta.

Răspunsul este tipărit cu cirile,
format 8°, cuprindend 42 pagini. În re-
producere nu am aflat de interes a ține
ortografia originalului, am însemnat însă
töldenna pagina cu nr. arabic în pa-
rantesă.

Titlu este:
RĂSPUSULU
la
CĂRTIREA
care
s'a dat asupra persoanei lui Petru Maior
autorul Istoriei ceș pentru începutul
Românilor în Dachia.
LA BUDA
În crătesca tipografie a Universității Un-
gariei 1814.

(1)
Vi. consuli experts mole ruit sua.
HORATIUS.

(2)
Cu arsă sete dorea toți Bomâni im-
preună cu mine, ca să vadă vr'o istoriță
și în partea lor, după atâtea hule dela cei
străini asupra Românilor vărsate. Înainte
de un an se ispiți ore câtă a stempăra
acastă sete îndelungată Protopopu Petru
Maior, crăescul revisoru cărtilor la
Buda, dând la lumină Istoria pentru înce-
putul Românilor în Dachia. Ci, cum eși
dișa istorie de subt tipărit, nu întârăia a
se da sârguită rugare la înălțatul Palatinu
ală Ungariei, ca numai de câtă să oprăscă
acea Istorie a-se vinde: care cerere de a
se vrea prinde într'u acela chipu precum
s'a fost așternut, rămânea strălucită
acea Istorie la începutul nascerei sale cu to-
tul îngropată, și Români cei mai mulți
de nou într'u vechia necunoscință, și defăi-
mare confundăți. Când arătata Istorie în mai
sus spusa primejdie se învleuia și se lupta
cu moțea, éta *erăși un Românu*, pôte ca

cu acăsta să-și facă și nu sciu ce veste
nălucită, cu carea să mijlocăscă a-și aș-
terne cale nădejiloru celor cugetate:
care cu câtă sunt mai fără de vreme, cu
atâta s'a obicnuit a fi mai călțose, și
născătore de ocară cu înșelăciunea lor,
dede o cărtire, (3) fără de a-și arăta nu-
mele, nu asupra istoriei, ci asupra persô-
nei autorului Istoriei ca de odată cu
vieța istoriei să-se primejduescă și născă-
torulu ei. Pre urmă adunăți se sculă în-
vătata Societate a Recensentiloru din Viena
dreptu nu cu pira, nici cu cărtire asupra
persônei autorului, ci asupra istoriei; însă
nu a o îngropa, ci numai a dovedi, cum
că unele dintru acele ce cuprinde istoria
acăsta în sinul său în partea Românilor,
nu sunt adevărate. Acastă împotrivre, mă-
car că e țintită spre micșorarea Români-
lor, totuși este lăudată, și pentru că e
pornită dela bărbați cu multă învățtură
inarmați, și pentru că e născută a da pri-
lej, ca mai încolo să se cerce, să se
săse întărescă adevărul.

La acăsta Recensie pôte va da auto-
rulu istoriei animadversile sale, fiind-că

una și aceeași, și nici un alegător să nu aibă mai mult de un vot. Acest proiect de lege erași va lega mai strâns pe radicali de partida liberală.

Incepe a se incuiba în toate părțile socialismul și anarchismul. În zilele trecute guvernul saxon a dat un circular cam de cuprinsul următor: Armata saxonă este plină de elemente socialiste. S'a dat de o agitație ascunsă în contra jurământului pe steg. Trebuie ținută în strictă evidență toți recruții suspecți. Numărul anarhiștilor deținuți în săptămâna trecută în Paris este de 285, contra cărora s'au început cercetările. După finirea acestora se va pute vedea, câți au luat parte la societăți criminale. Intre cei acușați se află și renumitul Paul Reclus.

Sinodul protopresbiteral al Caransebeșului.

Joi în 31 Martie a. c. s'a întrunit sinodul protopresbiteral al Caransebeșului în ședință ordinară. Prezenți au fost 28 deputați din numărul de 36. S'au verificat necondiționat 30 deputați, și 5 verificări s'au făcut condiționat, decât respectivii deputați își vor prezenta credenționalele. Din voluminosul raport al protopresbiterului tractual Andrei Ghițiu, s'a vădit, că populaținea protopresbiteratului a crescut în decursul anului 1893 cu 240 indiviși; asemenea a crescut numărul caselor și a părechilor căsătorite.

Crescământul populației l'a dat casurile de nascere, cu plusul arătat de 240 față de casurile de morțe. Date foarte interesante și instructive cuprind raportul general al protopresbiterului cu privire la esamenul din religiune în școlile comunale și de stat din protopresbiterat. Se vede, că școlilor comunale le mai trebuie timp îndelungat, pentru ca să se potă apropia de școlile confesionale. Numărul elevilor atât la școlile confesionale, cât și la cele comunale, a crescut față de anul 1892.

A scădut însă numărul elevilor cari au cercetat șola regulată, precum și al celor, cari n'au cercetat șola de loc. Obiectele puse la ordinea zilei s'au pertractat în liniște, decât cu multă insuflețire. Discuținea vie s'a făcut asupra proiectului de regulament al afacerilor interne ale sinodului. Proiectul s'a votat, ca obligator, pe noul period de trei ani.

Trecându sinodul la reconstituirea comitetului și epitropiei protopresbiterale s'au ales în comitet cu aclamație membrii ordinari: Dr. Iuliu Olariu profesor, Dr. Traian Badescu secretar consistorial, Nicolae Ionescu preot în Iaz, George Popoviciu preot în Zaguzeni, Ion Popoviciu căpitan în pensiune, Ilie Curescu președintele comunității de avere, Ioan Ionaș referinte școlariu, Patriciu

Dragalina profesor, Dr. Petru Barbu profesor, Ioan Bartolomeiu senator magistratual, Nistor Popoviciu învățator în pensiune și George Simeria sen. învățator în pensiune; suplenți: Petru Domil preot în Bucosnița Pavel Șandru preot în Teregova, Iosif Bălan profesor, Nicolae Belciu învățator în pensiune, Dionisie Cornean învățator în pensiune și Petru Banda primar comunal. În epitropia protopresbiterală, ordinari: Ioan Stoian preot în Caransebeș, Grigore Vădrariu căpitan în pensiune, Traian Barz aesor referente și Petru Ionescu profesor; suplenți: Nicolae Uzonescu capelan și Ioan Linț esactor diecesan. În fine s'a întregit numărul asesorilor ordinari ai scaunului prin alegerea părintelui George Ivanescu din Marga.

SCIRILE ZILEI.

- 5 (17) Aprilie.

Dela Academia Română. Erî s'a ținut la Academia Română o ședință publică sub președinția M. S. Regelui. D-lu Naum a citit discursul său de intrare. D-lu T. Maiorescu i-a răspuns, au vorbit apoi d-nii Hajdeu și Urechiă. Forțe multă lume a asistat la această interesantă ședință.

La procesul Memorandului. Celorți ce ar dori să-și angajeze cuartire la Clușiu pe timpul decurgerei procesului Memorandului, ce se va ține în 7 Mai n. c. și zilele următoare, le recomandăm a se adresa în privința acesta către d-lu Nicolae Rațiu, capelan în Clușiu (Jokai utza nr. 6); să grăbescă însă a-o face acesta până la finea lui Aprilie n. c.

Un aristocrat maghiar în spită-lul nebulilor. După cum se anunță din Oedenburg contele Carol Szechenyi, fiul cel mai mare al consilierului intim Coloman Szechenyi, a căru familie, putem zice, este fruntea aristocrației maghiare, a fost transportat la Viena, ca de aici să fi instalat în spită-lul de nebun al d-lui Obermeister din Dobling. Acestă casă a produs mare șgomot și mișcare în toate clasele societății. Aceasta însă se prevedea încă de mai înainte, de orece el încă de an de zile portă un proces de posesiune contra tatălui său și chiar în săptămâna trecută a provocat pe vr'o trei ofițeri din regimentul de ulan staționat acolo cari provocări însă nu s'au primit, observându-se starea sufletească a contelui. Acestă casă de sănătate a mai găsdit pe un membru din familia Szechenyi, anume Stefan Szechenyi.

Părechia moștenitoare română, principala Ferdinand și principesa Maria, au sosit erî la Coburg. Regina Engliterei va sosi în Coburg ađi la orele 2 1/2 d. a. Impăratul Germaniei mîne. Joi se va celebra cununia principesei Victoria de Co-

burg-Gotha cu marele duce de Hessa. Nașii vor fi Regina Victoria și împăratul Germaniei.

Un atentat de bombă. În orașelul Argenteul de lângă Paris, s'a comis un nou atentat de bombă în casa judecătorului de pace Pele. Fiul judecătorului voia tocmai să închidă porta, când i-s'a parut, că un individ suspect se învârtește prin prejurul casei. El vădându acesta se sui iute în camera sa, luă un revolver și dete foc din etagiul I asupra acestui individ, ca astfel să l'aspire. 10 minute mai târziu explodă o bombă, care causă însă numai nimiciri materiale. În Argenteul locuesc vr'o 20 de anarhiști, cari de sigură au vrut să-și răsbune asupra judecătorului, deoarece acesta cu vr'o câtă-va vreme mai înainte a făcut mai multe perchișii în casele lor. Un conductor de mașină s'a arestat.

Cârma balonului. Sămbătă sera s'a ținut la institutul de științe fizice din Bucureșci o ședință extraordinară, în care d-lu Sp. Haret a citit raportul relativ la descoperirea cârmei balonului, descoperită de d-lu Brăneanu. După raportul și cercetările făcute s'a găsit, că în ceea ce privește mecanismul inventat de d-lu Brăneanu, s'ar pute spera la un rezultat bun. O listă de subscripție se va deschide pentru acoperirea primelor experiențe, ce se vor face relativ la această importantă invenție.

Proba pancerei pentru glonțe. Din Berlin se anunță următoarele: După o corespondență locală, croitorul Dove, autorul pancerei pentru glonțe, a dat Duminecă, cu toțe că era oprit de poliție, o producție cu pancera sa. S'a impuscat odată asupra lui și rîdendu, dișe: nu se pôte nicic simți. La rugarea lui să mai impuscă odată asupra lui în dreptul inimei, fără să simtă nici o stricăciune. S'a impuscat asemenea asupra unui cal, care, ca și când nu s'ar fi întplată nimic, și continua mănărea. Se mai adauge, că experimentele acestea cu persoana lui Dove se vor executa în viitor și înainte unei persoane însemnate în cercul foarte restrins.

Beatificarea lui Jean Davila. În 15 Aprilie n. s'a făcut în Roma beatificarea lui Jean Davila, în prezența a 700 de pelerini spanioli, a vre-o douăzeci din episcopii lor, a corpului diplomatic și a vre-o mie de persoane admise cu bilete de intrare. Cereemonia începută la 9.35 s'a sfârșită la 11.50. După amiază 30.000 de persoane au asistat, împreună cu pelerinii spanioli, la sf. Petru la rugăciunile dișe de Papa în fața iconei cuviosului Jean Davila. Cereemonia a fost imasantă. Papa a fost viu aclamat; ordinea a fost perfectă. Ambasadorul Spaniei pe lângă Quirinal a mulțumit guvernului italian, în numele guvernului spaniol, de măsurile luate pentru

a menținea ordinea la sosirea plerilor spanioli și și-a exprimat satisfacția de atitudine populației din Civita vechiă față de pelerini.

"Musa Română". Din foia musicală și literară "Musa Română", redactată de d-lu Iacob Mureșianu, profesor de musică și cântari în Blășiu, a apărut Nr. 4, din 1 Aprilie, cuprindendu în partea musicală: "De pe Câmpic"; "De pe țera Oltului"; "De-ași mai fi odată june"; "Bistrițana" și "Ciobanul din Ardeal" (Doină populară) toțe arangeate de I. Mureșianu. În partea literară: Robert Schumann (schită biografică); Puterea Cântului și Ciobanul din Ardeal, text pentru melodie. Cu 1 Aprilie se începe nou abonamentul la "Musa Română". Prețul pe un an e 6 fl.; pe șesă luni 3 fl.; pe trei luni 1 fl. 50. Pentru România și streinate: pu un an 20 fr.; pe șese luni 10 fr.; pe trei luni 5 fr., Abonamentele să se adreseze la Administrația foiei musicale "Musa Română" în Blășiu (Balázsalva). Recomandăm tuturor iubitorilor de arta musicală revista d-lui Iacob Mureșianu, care prin sîrguintele sale, prin zelul și devotamentul său de a scoțe la lumină bogata comoră de cântece naționale, ce se află în vatra țeranului român, și-a câștigat deja frumoșe merite pe terenul muzicei noastre naționale. "Musa Română" fiind unica revistă de felul acesta la noi, merită să fi sprijinită cu tot deadinsul, mai ales avendu în vedere, că ea urmărește un scop foarte salutar și foarte laudabil.

Concertul d-sorei Adela de Heldenberg, se va da Lunî în 23 l. c. în sala otelului central "Nr. 14", cu concursul artei pe violoncelu, a d-sorei Leontina Gärtner, și al muzicii orașenesc sub direcținea d-lui A. Brandner. Atragem încă odată atenținea onorat. publicu asupra acestei producții de mare valoare musicală. Bilete se pot căpeta de ađi încolo în librăria Hiemesch: cerce I. 2 fl., cerce II. 1 fl. 50 cr., statul I 1 fl., statul II 80 cr., galeria 80 cr., parteru 60 cr., studenții 40 cr. Inceputul la 7 1/2 ore.

Corespondența "Gaz. Trans".

Turda, 16 Aprilie 1894.
(Societatea de lectură a femeilor române din Turda.) Onorată Redacție! Vădendu, că nimenea, nu scrie nicic despre întâmplările de pe la noi, imi permită v'ă aduce la cunoscința unele mai momentose, cari merită a nu fi date uitărei, deoarece arată, că deși suntem puțin la număr, totuși nu ne lășăm a fi coplesit, ci ne susținem și prezentăm de ceea ce suntem.
Vrednic de notat este faptul, că d'omna Maria Vlădușiu emițendu provocare, ce v'ă alaturu, are o colecție frumoșă de cusături și țesături naționale, cari în zilele proxime vor fi trimise la locul destinației lor.

el mai cu lesnire pôte purta cea greutate, de cât altul.

Mai susu spusa pară, și cerere asupra vieții istoriei au luat sfârșit, dându înălțatul Palatinu voe a se vinde istoria, cu cea adăngată laudă, că istoria acesta e cea dintăi, și singur în limba românească, și scosă din vechi, și vrednic de credință scriitori, care cu folos se pôte ceti. Aceste (4) s'unt cuvintele rezoluției înălțatului Palatinu din 10 Octomvrie 1813 sup numărul 2039. "Ilia etiam ex consideratione veni exponendum relinqui potest, quod haec Historia ex antiquis et probatis Historicis desumpta unica in Valachica Lingua praecisat, quae cumprimis per illos qui solius Linguae Valachicae gnari sunt, cum utilitate legi queat". Eră la cartirea cea asupra persoanei autorului, voi să răspund eu. Inșă nu atăta voi răspunde la dișa cartire, cât o voi povesti, de ore-ce cu atăta slăbiciune este întocmită, cât singur de sine se surupă; totuși voi adauge însemnările mele. Acestă încă se cuvine să arăt, că eu n'au mai o colă am a mîna din cartirea aceea,

adecă colă cea dintăi, alta n'au căpătat, pentru aceea numai de cele ce s'unt în colă acesta pot să grăesc.

După alte nădituri, la fața 4 dișe cărtitorul (criticus), că pentru aceea a fost silită a întorke pe Românie și a-le da la tipariu cele două cuvântări mai nainte în limba latină spre lauda Vlădicei făcute și tipărite, ca să aibă "prilej a răspunde la cele ce s'au scris în Istoria Românilor acum eșită la Buda adăogate înprovincia Exce-lenții sale, fiindu acelea tocma (5) înprovincia celor ce s'au pomenit întru aceste cuvântări".

Putea cărtitorul și fără a pface în românie cuvântările acele, și a-le da la tipariu, să răspundă la cele ce s'au scris în Istoria Românilor: de a cărora întorcere pe Românie cu atăta mai puțin era lipsă, că faptele cele bune ce le-au făcut Vlădica, însuși în limba românească și le-au povestit pe larg în cărticica, care la anul 1808 s'au împărțit tuturor preoților Clirului său. Deci, în câtă vreme au pface cărtitorul cuvântările acele

pe limba românească, mai bine, decât li slujesce capul, și inima spre aceea, ar fi lucrut altă ceea, pentru literatura românească, că de multe au lipsă Românie spre cultura sa. Ba, mi-se pare, că nicic autorului Cuvântării adoua n'au fost prietinu prea bun cărtitorul, pfaceându-o aceea pe românie, de ore-ce acolo aceste cuvinte se citesc: "Mare tairie a inimii au arătat (Vlădica), și înțelepciune, când se împotriva apărarea vătămării scutelei preoțesce cu ținerea liniștei de obște, așa scutelă se o aperse s'au silit, câtă totdeuna liniștea se pôte rămâne nevătămă, socotindu, că țindu-se pacea, vătămările preoților (6) și a privilegiumilor bisericesce cu vreme a se put vindea mai lesne, decât prea tare lângă juru rămăindu."

Cu aceea, că își apără nescine cădinta sa, carea după legile țerei, după rânduiele împărătesce i-se cuvine, pe cale dreptă, și la judecătorii cele de împărăție rânduie, care totu-de-una sunt gata ori-cui, fie mirean, fie preot, a face dreptate, o apărare, dișe, ca acesta nicic

odată nu pôte să se împotrivescă liniștei de obște; ba, paza legilor și cercarea dreptăței pe cale dreptă, și la cuviințate judecării vortos întăresce liniștea de obște. Să punem, pentru pildă: pe un preot l'ă bate cineva pentru că n'au vrut să cunune o păreche de omeni cu călcarea legilor; altu preot l'ă tunde și sfânta barbă, pe celalalt preot, pentru că după obiceiul bisericei gresce a mersu la biserică noțea a canta canonul sfântului Andrei, l'ă bagă în temnița Varmegheiei, unde se ținu făcătoria de rele, și pentru mai mare batjocură a legii împreună cu preotul bagă în temniță și Triodul în carele se cuprind canonul Sfântului Andrei și c., precum un Archiereu, carele nu ar băga în sēmă de unele ca aceste, ar fi cel mai nevrednic, și adevărat năimț, nu păstor, așa, de va căuta dreptate după (7) deatoria sa pentru unele gronice vătămări ca aceste: cine, avendu o scanteie de minte, pôte dișe ori în ce vreme, că Arhierul cu aceea vătămă liniștea de obște? De unde se cade a dișe, că în cu

Totă la stăruința d-nei Maria Vlăduțiu, a luat un avânt nou și societatea de lectură a femeilor române din Turda. Această societate s'a înființat la inițiativa D-nei Emilia Rațiu, încă în timpurile cele bune... Sub îngrijirea și conducerea numitei D-nei s'a susținut și dezvoltat, în urmă brutalității hașbozucă a silită pe buna ei conducătoare a se depărta din mijlocul nostru.

Depărtarea președintei a și regretat-o societatea, ne alegându-și altă președintă. După ce în toamna anului trecut D-nya Emilia Rațiu, într-o scrisoare adresată D-nei Vlăduțiu, arată, ca între impregiurările actuale 'i este imposibilă reintorcerea în mijlocul nostru și abdicându la postul de presidentă, propune a se alege alta în locul său și a se constitui din nou societatea. La stăruințele D-nei Vlăduțiu s'a și câștigat un număr frumos de membri, și în adunarea generală din 24 Martie st. n., s'a și constituită societatea alegându de președintă pe D-nya Maria Vlăduțiu, de vice-președintă pe D-nya Ana Cigărăneț, de casieră pe D-nya Ana Petricaș, de controloră pe D-nya Carolina Bologna, de bibliotecăreasă pe d-șora Olimpia Vlăduțiu, și de secretară pe d-lă Alexandru Gaia.

Totă cu acea ocaziune s'a decis a se face și o petrecere la sărbătorile Pascilor n-ștre. După ce pertractarea procesului monstru al Memoriului e fixată pe ziua de 7 Mai, ținerea acestei petreceri se amână deocamdată pe timp nedeterminat.

L.

Eată provocarea d-nei Maria Vlăduțiu, cătră d-ñele române, provocare despre care amintesc mai sus corespondentul nostru :

Mulă Stimată D-ñă!

După ce surorile n-ștre de suferințe, Slovele, doresc să-și arete simpatia și iubirea de suror, adoptându chiar și cusăturile n-ștre naționale, de acea ne rogă să le trimitem mustre de cusătur de ale n-ștre, promițându, că și d-nesele ne vor răvanja, trimițându-ne de ale lor (rugarea s'a publicat și în „Tribuna“ Nr. 2 din an. c.)

Deci, ca să satisfacem dorinței unor suror înduioșate de a ne cunoșce, să ne grăbim a-le trimite posele n-ștre — pitorescul nostru costum — căci din manufacturile, ce le vom trimite ne vor cunoșce, că cine suntem.

Din aceste motive, St. D-ñă, îndințată de binevoitorul d-tale sprjină, viu a te ruga să binevoiesci a câștiga din comuna D-V-ștră mustre de totă felul de cusături naționale și chiar și țesături speciale, și pe lângă indicarea lor, că la ce și în ce măsură se folosesc, precum și acea, că dela cine sunt, să binevoiesci — câtă se pte mai de grabă — cel mult până la finea lui Martie st. v. — a m-le trimite, ca astfel apoi eu, grupându-le din

vintele mai sus cetite supt acoperemântul liniștei de obște se înțelege singură liniștea Vlădicei, adecă n'a apărât pe preoți, pentru că n'a vrut să-și ia acea ostenelă, și să se facă de scârbă cu acea, carele au vătămă pe preot, și dreptatea bisericească, și au mai voită acea batjocuri asupra preoților a-le suferi, decât liniștei inimei sale în ceva chipă a-o sminti; și o slăbiciune negrăită ca acesta se chiamă „Mare țarie a inimei și înțelepciune!“ Laudându autorul cuvântărei acea nesuferită într-un Archiereu slăbiciune, și numărind-o încă mare țarie a inimei, și înțelepciune; de odată și vestea Vlădicei o au innegrită, și șie nu puțin și-au stricat. Că măcar că eu nu dică a fi acele adevărate despre Vlădicea: totuși autorul cuvântărei cu laudarea acelora, ca când ar fi nise fapte eroice, dede loc preșulului, cum că el de ar ajunge cândva Vlădică, întru acelu chip s'ar purta, adecă ar lăsa pe preoți să fi batjocorit, pentru ca să nu-și facă el cu cineva scârbă pentru preoții săi. Deci la (8) o vreme ca

totă comitatul, să le trimită la locul destinației lor.

Pentru ostenelă, atât în numele meu, cât și a surorilor slovece, te rog să primesci înainte cea mai cordială mulțămītă.

Turda, în 20 Februarie 1894.

Cu totă stima:

Maria Vlăduțiu.

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1894.

(Urmare).

Biblioteca.

Sciri mai amănunțite despre creșterea colecțiilor, cari formeză biblioteca Academiei, și despre lucrările făcute pentru organizarea și buna lor întreținere și conservare, vi-se vor da de Comisiunea permanentă în a căreia sarcină cade supravegherea bibliotecii. Nu pot să nu amintesc însă, în această raportă de deschiderea sesiunii generale, câte-va donațiuni de o însemnată deosebită și să atrag atențiunea d-vostre asupra cător-va grabnice trebuințe, cari sunt a se înlătura, pentru ca biblioteca să potă prospera.

Răposatul nostru președinte, neuitatul G. Barițiu, a iubit și s'a interesat de prosperitatea Academiei până în ultimele sale momente. De acea a dispus, ca totă corespondența și toate hârtiile sale să fi depuse și păstrate în biblioteca n-ștră, spre a servi ca material de studiu pentru istoria lungii epoci a activității sale. La 28 Mai și la 11 Iunie, d-lă I. G. Barițiu a predată bibliotecarului Academiei manuscritele și corespondența părintelui său. Această prețioasă colecțiune s'a pus în ordine și s'a legat, formându 22 volume de corespondență și 26 volume de diferite manuscrite și documente.

Colegul nostru venerat și fost președinte, Ion Ghica, a ales întrgă corespondența sa și a depus la Academie toate scrisorile, pe cari le-a creșut de interes pentru studiarea istoriei evenimentelor contemporane, la cară a luat o atăt de mare și de frumoșă parte.

I. P. S. Sa Părintele Mitropolit al Moldovei și Sucevei, Iosif Naniescu, membru onorat al Academiei, a dăruit întrgă sa bibliotecă, compusă din manuscrite, documente și preste 8000 volume tipărite. Această bibliotecă este una din cele mai frumoșe din țără. Ea cuprinde cărți în diferite limbi, de cea mai mare valoare pentru istoria bisericească, pentru științele teologice și pentru vechea literatură română. O parte din această bogată și prețioșă bibliotecă, și anume 2530 volume, s'a și depus în localul Academiei. Aceșă donațiune este una din cele mai frumoșe ce s'u făcut Academei române.

Prin donațiuni generose de acest fel, biblioteca Academiei a crescut și creșce în mod neșteptat, din care causă actualul local a devenit cu totul neîncăpător, încăt o parte din bibliotecă

aceea lesne se pot s'ii toți preoții a da pentru unul ca acela votum, că să le fiă Vlădică. Bine am ști dară mai sus, că Cărtitorul nu e prietin adevărat autorului Cuvântărilor acelora; pentru că întorcându-le el pe romănie, tuturor preoților a făcut cunoscute cele ce mai sus le-am grăit.

La fața 6 dojenesc Cărtitorul pe cetitori, ca să nu se grăbescă a ceti acele cuvântări, ci cu amănuntul „ca să poș, dice, așla și acea, câtă de cu mare greșelă se vede a judeca iscusitul și altmintrelea luminatului Istoric din Buda, Petru Maior.“

Șră la fața 7 așa scrie: „Ca să cunoscă mai bine și acela, că din patimă, adecă socotindu-se pe sine, că nu după învățatura și hărnicia sa au fost părtinut, și acesta să vadă unul fiescă-care, că o greșește, vom povesti și despre aplicația Istoricului, din care și acea luminat se va vedé, că cu nedreptul se jăluesce a fi fost silit să ăsă din Dieceziș, precum prin cuvintele sale arată.“

(„Rev. Crit. Lit.“)

*) La timpul său vom publica și continuarea acestor interesante sciri. — Red.

a trebuit să fiă depusă în magazine. Delegațiunea, conformă decisiunii luată de d-vostre la 1 Martie anul trecut, a intervenit pe lângă Ministeriul Instrucțiunii publice, cerându sumele necesare pentru mărirea localului, impusă de creșterea colecțiilor, până când vom fi fericiți a vedé construit localul definitiv.

(Va urma.)

SCRIRI ULTIME.

Budapesta, 16 Aprilie. Patriarhul sêrbesc Brancovici, se află aici, pentru a se consulta cu guvernul în afacerea convocării congresului sêrbesc. Patriarhul a făcut vizite la miniștri Wekerle și Csáky.

Budapesta, 16 Aprilie. Francisc Kossuth a părăsit capitala ad la orele 7 și 45. Înainte de plecare primarul Gerloczy i-a ținut o cuvântare de rămasă bună, la care Francisc Kossuth a răspuns dicându, că va face totă posibilul, de-a se puté statili în Ungaria.

Paris, 16 Aprilie. După o telegramă a guvernului din Sudan, generalul Joffre a bătut pe-o șeminișă a Tuarekilor, în apropiere dela locul Gundam. Dintre Tuareki au rămas morți 120, dintre Francesi doi răniți.

Ajutor pentru școlele din Blașiu.

(Urmare)

Nicolau Brânzeu stud. în litere în Bucuresc a colectat în lei dela: Fl. Thierri 20, P. Festu 20, Maria Schevitz 50, Nic. Brânzeu 5, Dr. Maxim Popovici 4, Ana M. Popovici 4, Eugeniu Mircea, Vintilă și Ionel Popovici câte 50 bani., M. Stanculescu 2 lei, Nic. Maxim 3, N. Popovici Lupa 3, Ioan Hășegan 2, Thous 5, Wilhelm Birman 2, Ilie St. Vladoian 5, G. Sliner 4, G. Galer 5, N. N. 3, Matei Smidean 5, N. N. 5, M. Vulcanescu 2, Ioan Cosocorean 5, A. Van. Saaner 2, A. O. Saligny 5, Dr. N. Georgey 2, P. Stancu 2, Chozarescu 1, M. Sierbanescu 2, K. Sarmabalik 2, V. Russo 2, T. Radulescu 1, M. Georghiu 1, C. Bucur 2, S. Tacorian 1, D. Agocescu 1 leu, Total 89 fl. 87 cr.

Basiliu Poruș vprot. Almașului a colectat 1.) Din Agriș, dela: M. Moldovan preot 2 fl., Carol Szanto 1 fl., David Pop 1 fl., Alții cu cr. și în buc. Total 10 fl. 10 cr., 2.) Din Almaș dela: Basiliu Poruș 10 fl., Karátsonyi Iulia, Fl. Petran, Mih. Szilágyi, Ioana Petruș n. Poruș câte 1 fl., Bis. gr. cat. 5 fl. Emanoil Mocean 2 fl., G. Toda 50 cr., Nic. Văcari 20 cr., Iuliu Poruș not. 5 fl., V. Florian adj. not. 1 fl., Total = 27 fl. 70 cr., 3.) Din Babiș dela: Bis. gr. cat. 3 fl., 4.) Din Bercea dela: Nic. Stefan preot 1 fl., Ioan Deac 1 fl., Bis. gr. cat. 3 fl., Alții cu cr. Total 6 fl. 30 cr., 5.) Din Buciumi dela: Ioan Negrean 1 fl. 50 cr., Bis. gr. cat. 2 fl., Alții cu cr. = 4 fl. 40 cr., 6.) Din Cuzăplac dela: Ioan Galiș 1 fl., Colecta colindatului 3 fl., Vas. Chiorescu 1 fl., 7.) Din Nireș dela: Dem. V. Zahu, T. Mărincaș, I. Popa, I. Coste 1. Zinofia, P. Chițu, Beek Herm, P. Cobe, N. Bene câte 1 fl., Tinerimea din colindat 13 fl. 80 cr., Al. Mărincaș preot 1 fl., Alții cu cr. = 24 fl. 30 cr., 8.) Din Restolțuș delat dela: Curatorul bis. 8 fl., 9.) Din Restolțuș mare: Dela popor 5 fl. 12 cr., I. Simon preot 1 fl., I. Simon coop. 1 fl., 10.) Din Sfășăș dela: Petru Petran preot 5 fl., Nina Forago 3 fl., Bis. gr. cat. 2 fl., 11.) Din Zudor dela: V. Mocan preot 1 fl.

(Va urma)

DIVERSE.

Limba internațională. Ideea unei limbi internaționale, pare a se realiza în timpul acestui sfârșit de secol. Multă timp ea a fost privită, ca o utopie. Dér comunicațiunile între popore devenind pe fiă ce și mai frequente, telegraful și telefonul pătrunzându mai departe de Africa și Asia, „utopia“ nu mai face pe nimeni a suride. A existat și va exista tot-d'una o limbă universală, această este cea latină. Astăzi, ea permite tuturor omilor o puțină știință de carte, de a se înțelege, bine, rău: în toate țările civilizate, eclesiastic, medic și farmacist. Eri încă 760 medici au adresat

congresului din Roma un fel de petițiune în favoarea recunoscerei oficiale a latinei, ca limbă universală. Dér latina nu servă de câtă savanților și pe fiă-care și se predă totă mai puțin prin școli. Pare că este necesar, de a se creea o limbă universală pentru relațiile comerciale și financiare ale poporilor. Să ne reamintim recentele încercări. Volapük a cășut sub ușurința glumelor. Cu puțin înainte am semnalat Esperanto. Astăzi avem sub ochi noștri o nouă specie: Chabé, inventat de d. Maldant și propagat de d. Burgoint-Lagrange. Chabé este un fel de limbă rațională cu o scrisoră specială forte clară și forte simplă. Ea n'are nici cum pretențiunea de a suprima limbile existente. Este un mijloc de corespondență logic și prompt între omi de afacere din toate țările. Nenocirea, în această materie, este, că inițiativa privată nu pte nimic, și ar trebui o invoiere internațională, un acord al guvernelor, și se scie că guvernele nu se unesc, pentru lucrările de pace.

Literatură.

„Rândunica“ este titlul unei noi foi literare beletristice, ce apare în Sibiu la 10, 20 și 30 a fiă-carei lună, având de proprietar-editor și redactor pe d-lă Silvestru Moldovan. Abonamentul: pe an 6 fl., pe 1/2 an 3 fl., pe trei luni 1 fl. 70 cr. Nr. 1 are următorul cuprins: Fiă-vă milă de sêrac (poesie), de Mihai de Bonachi; Așa a fost și fiă (novelă), de Margareta Moldovan; Rămurele (Bucuri și întristare), de Lora; Mănoș (poesie), de Lucreția Rudow-Suciu; Mihail Eminesc (reminiscență), de Ieronim G. Barițiu; Dor și iubire (poesie), de V. B. Munteșcu; Din memoriile unui Musultan; În trecăt (poesie), de T. Boconcea; Tablu de condei, de Silvan; Te-ai dus (poesie), de Elena Gabor; Scrisor din Bucuresc; Feliurite; Anecdote; De-ale casei; Găcitură de șoc; Corespondență; Cătră Cetitori, de Redacțiune. Conținutul Nr. 1 al „Rândunicei“ este forte recomandat și ne dă îndreptățit temei de-a crede, că pe terenul literar și beletristic dela noi va reincepe o lucrare fructiferă, serioșă și de valoare. Drept ce recomandăm iubitorilor de literatură și tuturor inimilor, cari portă interes de dezvoltarea n-ștră culturală, această nouă foie literar-beletristică română.

Au apărut: Nr. 17 al foi literare „Neue Revue“ din Viena. Conținutul: G. Ferro: Kossuth als Held und Prophet. S. Rubinstein: Die religiöse Welle. Aug. Strinberg. Der Barbar vor Rom. R. Scheu: Feder und Griffel. G. Schwarzkopf: Ein Debut. Theater und Kunst. Was sollen wir lesen? Miniatur-bilder.

Din lumea ilustrată, ce apare la Bucuresc (Hotel de France Nr. 8) a apărut Broșura 12 (Nr. 23—24) din an. IV cu următorul sumară: A mea este răbunarea, roman de Hall Taine (urmare); Ilusiei, poesie de Virgil N. Crișan; O jertă, poesie de A. Steurman; O excursiune la Monte-Carlo; Idealul, poesie de George din Moldova; Păcat și Ispășire de D-na E. de Carro; Ca să te împacă, poesie de I. Boniface-Hétrat; Onore și datoriă, roman de Al. de Launay (urmare); „Veneția-Vals“; poesie de D. N.; Din vișta de toate zilele, de Octave Mirbeau; Alegerea Bulbașei, poesie de Grigorie N. Lazu; Felurim; Mișă, poesie, de D. Moldovan; La areștă, poesie de N. D. Georgian; Ghiocelul, poesie de Iuliu I. Roșca; Rămasă bună, poesie de Vas. Șcuttee; Anton Naum, de *; Luceafărul, poesie de Mircea C. Dimitriadi; Epigrame, de Toma Florescu; Schinteia, poesie de Sextil Pușcariu; Comora casei și a familiei, în textă se află 7 ilustrații frumoșe.

Numărul viitor al „Lumei Ilustrate“ nu va apăre în două fascicole separate, ci într-o, singură broșură, formându un numără pestiv cu ocaziunea sărbătorilor de Pasci. Acest număr, deși excepțional înștrat cu cele mai alege ilustrații și cu o materiă bogată, va costa numai 1 leu.

In editura tipografiei „Aurora“ A. Todorană din Gherla, a apărut: **Lira Sionului, sau Cântarea sărbătorilor.** Poesii religioase-morale, lucrate după S. Scriptură de Aron Boca Velcherianul, proprietar, curatore primă, jude și perceptor de dare ală comunei Velcheriu. Cu o precăvintare de George Simu. — Broșura, de 98 pag., conține în total 42 poesii. Prețulu 25 cr.

A apărut ală 5-lea volumă din „Documente privitoare la istoria Românilor, 1531—1552“, culesse, adnotate și publicate de Nic. Densușianu. Acestă volumă face parte din seria publicațiilor Hurmuzaki, și este numerotată Vol. II. Partea 4. Documentele cuprinse în acestă volumă se referă la evenimentele principale istorice petrecute în tôte țările românești în epoca dela 1531—1552. Pe lângă interesul loră generală pentru istoria română, documentele aceste au o deosebită importanță pentru istoria de stată a Transilvaniei. Anume, aici ni-se înfățișează primii pași, ce-i face Casa austriacă, ca să supună dominațiunii sale Transilvania, care rămăsese independentă, după desființarea Ungariei, la anulă 1526. Chiară și istoria lui Mihaiu Viteazulă în Transilvania și politica lui față de împăratul Germaniei de-o parte, și Sultanulă turcescă de altă parte, nu se voră pută de locă înțelege, fără documentele din epoca dela 1531—1552.

In editura librăriei Carol Müller din Bucuresc (Calea Victoriei 53, Colțu cu Pasagiulă română) au apărut de curendă următoarele opur, cari atât în ce privesce esteriorul loră estetică și de gustă, câtă și mai ales în privința cuprinsului sunt de-o valoare recunoscută:

Femeia în trecut, prezentă și viitoră, de A. Bebel. Traducțiune din limba germană. Form. 8° de 453 pag. Prețulu 2 lei 50 ban.

— **Oamenii mari ai României: Ionă Vodă celă cumplită.** Aventurile, Domnia, Răsbóiele, Mórtea lui, Rolulă seu în istoria universală și în viața poporului română (1572—1574). Cu ună portretă, trei planură de bătlăia, o hartă militară, ună desenă de atacă, două genealogii, o gravură de costumă și două făcșimile, de B. Petriceicu-Hașdeu. Edițiunea II. Bucuresc 1894. — Form. 8° de 256 pag. Prețulu 3 lei.

— **Incercări critice asupra învățământului nostru primară,** studiu didactică și sociologică, de Stef. C. Mihailescu, profesoră, inspectoră generală ală învățământului primară și normală primară. Edițiunea II. Bucuresc 1893. Form. 8° de 271 pag. Prețulu 2 lei.

— **Particularități ale limbii franceze: Galicisme, Proverbe, Maxime, Barbarisme,** de Al. Demetrescu, licențiată în litere, profesoră la școlă de oficeră și la liceulă Sf. Sava. Form. 8° de 162 pag. Prețulu 2 lei.

— **Arta pentru artă,** conferință ținută la Ateneu, de Antonă Bacalbașa. Form. 8° de 53 pag. Prețulu 1 lei.

Tôte aceste opur se potă procura atâtă directă, dela editura librăriei susă amintite, câtă și prin librăria N. Ciurcu din Brașovă.

In tipografia archidieceșană din Sibiu a apărut: **Manuală de dreptă cambială,** lucrată de d. lă Ioană Socaciă, profesoră la școlă comercială rom. gr. or. din Brașovă. Tipărită cu spesele institutului de credită și economii „Albina“. Form. mare 8° de 250 pag. Prețulu 2 fl. — Manualulă de față este menită a acoperi o trebuință adencă simțită nu numai în școlă, ci și în viața practică, mai alesă fiindcă în timpulă din urmă daraverile cambiale s'au lățit în măsură însămnată și între Români. De vândare în librăria Ciurcu, Brașovă.

Indreptariu pentru ortografia română. Regule și vocabulară ortografică. Introdusă la școlile din Bucovina prin emisulă ministeriului culteloră și instrucțiunii. Compusă de Dr. D. Onciulă din Cernăuți. Form 8° de 79 pag. Prețulu 12 cr.

Șchițe, de I. C. Panțu. (In plasă; In Baltă; Cale grea; La Códă; La cărciuma lui Tiriplică.) O broșură formată mică de 112 pag. Se potă procura la librăria N. I. Ciurcu, Brașovă, cu 30 cr.

Compasă româneșcă de Petra-Petrescu, de vândare la autoră în Brașovă à 55 cr. franco.

Logofetulă Matei, novelă de I. C. Panțu, formată mare 105 pagine. Costă 40 cr.

Liniștea Casei, romană de I. C. Panțu, formată mare 203 pagine. Costă 60 cr.

Povestiri de Petra-Petrescu à 80 cr. francate. De vândare la administrația noastră.

Cursul la bursa din Viena.
Din 16 April 1894.

Renta ung. de aură 4%	118.10
Renta de corónă ung. 4%	95.10
Impr. căil. fer. ung. în aură 4 1/2%	126.80

Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.4
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	113.5
Bonur rurală ungare	95.1
Bonur rurală croate-slavone.	—
Imprum. ung. cu premii	152.5
Losuri pentru reg. Tisei și Sagedin.	143.7
Renta de hârtie austr.	98.4
Renta de argint austr.	98.3
Renta de aur austr.	119.5
Losuri din 1860	145.5
Acții de ale Băncei austro-ungară .	1001.—
Acții de ale Băncei ung. de cred. t. .	422.7
Acții de ale Băncei austr. de credit.	356.—
Nap leodoră	97
Mărcă imp. ger.	61.1
London (lire sterlinge).	124.8
Rente de corónă austr.	97.5

Cursulă pieței Brașovă.
Din 17 April 1894.

Banconote rom. Cump	9.86	Vând.	9.5
Argint român. Cump.	9.80	Vând.	9.8
Napoleon-d'oră Cump.	9.87	Vând.	9.9
Galbenă Cump.	5.86	Vând.	5.9
Ruble rusești Cump.	130.—	Vând.	131.—
Mărcă germană Cump.	60.70	Vând.	61.—
Lire turcescă Cump.	11.15	Vând.	—
Seris. fonc. Albina 5%	101.50	Vând.	102.5

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maioră.**

A V I S U !

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potă face și reînori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domni abonați să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilulă nou.

Domni, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Curată reciprocitate. — Fără acționari.
Totu venitulă revine celoră asigurați.
Celă mai mare și bogată institută de bani din lume.
Fondulă de asigurare **907 milione franci.**

The Mutual
societate de asigurare de viață din New-York
fundată 1843.

Asigură viața după modalitățile cele mai diferite și mai favorabile.
Cu prospecte și cu cele mai bune informațiuni servește:
Subdirecțiunea Ardelenă seu agentura principală locală Brașovă, ulița Neagră Nr. 45.

Antreprize de pompe funebre
E. Tutsek.
Brașovă, Strada Porții Nr. 4. Colțulă Têrgulă boiloră.

Recomandă on. publică la casură de mórte, aședământulă seu de înmormântare bogată asortată în cari tôte obiectele, atâtă sorte mai de rândă, câtă și cele mai fine, se potă căpăta **cu prețură ieftine.**
Comisiune și **depu de sicriură de metală** ce se potă închide hermetică, din prima fabrică din Viena.
Fabricarea propriă a tuturoră **sicriurilor de lemnă, de metală și de lemnă de ștejară.**
Depu de **cunună** pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.
Representanță de monumente de **marmură,** cară **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai,** precum și ună **cară funebru** vëndetă pentru **copii,** precum și cioclii.
Comande întregi se escută **promptă și ieftină,** iau asupră-mi și **transportură de morți în străinătate.**
In fine recomandă și biroulă meu mijlocitoră procedândă cu cunoscute'mi soliditate.
La casură de mórte a se adresa la
7—*
E. Tutsek.

Cumpără la Schmied și nu la Schmiedel. (Este ună proverbă.)
Acestă proverbă se potrivește la **stabilimentulă meu celă mare,** care cumpără cantități mari de marfură; avëndu cheltuielă puține potă vinde și eștină.
Mostre atragătore pentru mușterii privați gratis și franco. Caete cu mostre, cum nu s'au mai vedută până acum, pentru **croitori,** nefrancate.
Stofe pentru îmbrăcăminte.
Peruvian și Dosking pentru onoratulă cleră stofe prescise, pentru uniformele funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompleri, gimnastici, livrăe-uri, postavură pentru biliarde și mese de joc, loden obicnuită și impermeabilă pentru rocuri de vânătoare, stofe de spălat, pleduri de voiaju dela fl. 4—14 etc.
Cine voiesc a cumpăra **postavură eștine, solide, trainice, din lână curată,** ér nu sdrănțe eștine cari nu prețuescă nică cătu cusutulă croitorului, să se adreseze la
Joh. Stikarofsky în Brünn. (Manchester, Austriei.)
Deposită permanentă de postavură peste 1/2 millione florin.
Trimiterea numai cu Ramburse.
Correspondenta în limba germană, boemă, maghiară, polonă, italiană, francesă și englesă.
355,20—24.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașovă.

Sosirea trenurilor în Brașovă:

- Dela Pesta la Brașovă:
Trenulă de persóne: 8 óre dimineța.
Trenulă accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenulă mixtă: 10 óre 25 minute séra.
- Dela Bucuresc la Brașovă:
Trenulă accel.: 2 óre 18 min. după am.
Trenulă mixtă: 7 óre 1 minute séra.
Trenulă accel.: 10 óre 17 minute séra.
- Dela Zêrnesc la Brașovă:
Trenulă mixtă: 6 óre 10 min. dimineța.
Trenulă mixtă: 1 óra 14 min. după am.
- Dela Ch.-Oșorheiu la Brașovă:
Trenulă de persóne: 8 óre 18 min. dimin.
Trenulă mixtă: 1 óre 49 min. după am.
Trenulă mixtă: 6 óre 56 min. séra.

Plecarea trenurilor din Brașovă:

- Dela Brașovă la Pesta
Trenulă mixtă: 5 óre 10 min. dimineța.
Trenulă accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenulă de persóne: 7 óre 43 min. séra.
- Dela Brașovă la Bucuresc:
Trenulă accel.: 5 óre 15 minute dimineța.
Trenulă mixtă: 11 óre înainte de amédă.
Trenulă accel.: 2 óre 19 min. după am.
- Dela Brașovă la Zêrnesc:
Trenulă mixtă: 9 óre 5 min. dimineța.
Trenulă mixtă: 4 óre 55 min. după am.
Dela Brașovă la Ch.-Oșorheiu.
Trenulă de persóne: 5 óre 46 min. dimin.
Trenulă mixtă: 8 óre 50 minute a. m.
Trenulă mixtă: 3 óre 10 min. după am.